

Serviceeftersyn af lokale sager

Sekretariatet indstiller:

- At der ikke ændres i arbejdsdelingen mellem sekretariat og afdelinger.
- At spørgsmål om eventuelt behov for prioritering og målretning af ressourcer til lokale sager tages op i forbindelse med HB's behandling af AP2015.
- At screeningen af naturbeskyttelsessager i 10 kommuner stoppes, mod at screeningen af husdyrsager i resten af 2014 i stedet udvides til hele landet.
- At det i forbindelse med udarbejdelsen af AP2015 vurderes, hvor mange ressourcer der afsættes til opdatering af form og indhold samt løbende drift af Frivilligsiden.
- At de frivilliges rådgivning i højere grad målrettes medlemmer.
- At sekretariatet leverer rådgivning om håndtering af kommunernes manglende efterlevelse af nævnsafgørelser m.m.

Sagens kerne

Arbejdet med lokale sager er en drifts- og kerneopgave i DN. Sagsarbejdet fylder meget i afdelingernes liv, og opgaven er en vigtig del af DN's selvforståelse ligesom vi også juridisk er tildelt særlige rettigheder i forhold til høring og klage. Opgaven giver meget opmærksomhed – såvel positiv som negativ, og udgør en ressourcetung post i sekretariatet.

Arbejdet med lokale sager er en balance mellem en organisatorisk *bottom-up* og en *top-down* tilgang. Bottom-up tilgangen til frivillighed spås i fremtiden at blive mere udtalt: Fremtidens frivillige vil arbejde med det der har værdi for dem og som tager udgangspunkt i deres indignation, kompetencer, ressourcer og energi.

Skal vi i fremtiden derfor have frivillige som motiveres af at arbejde med lokale sager – en såkaldt driftsopgave - er det vigtigt at rammerne er i orden, og derfor er et jævnlige serviceeftersyn en rigtig god ide. Podio indgår ikke i dette eftersyn, da det behandles som et selvstændigt punkt på et efterfølgende møde i HB. Ligeledes gælder det for kommunikation af lokale sager som heller ikke behandles nærmere her, da denne opgave er forankret i kommunikationsafdelingen uden for gruppen for lokale sager. Endeligt vil en diskussion om prioritering og målretning af ressourcerne til arbejdet med lokale sager i relation til sigtelinjerne indgå på et senere tidspunkt i forbindelse med HB's møde om AP 2015.

Opgaverne i sekretariatets gruppe for lokale sager består primært i at rådgive om og samarbejde med afdelingerne om deres lokale sager. Det består derudover i at rådgive medlemmer

og potentielle medlemmer som kontakter foreningen – primært om deres egne private sager. Sekretariatet udvikler og afholder desuden kurser og oplæg om lokale sager i regi af Naturens Universitet. Det er en vigtig opgave for sekretariatet at løfte læringen fra klagesagerne videre ind i DN's lobbyarbejde for en bedre lovgivning. DN forventes i kraft af erfaringerne fra foreningens sagsarbejde at udtale sig med en særlig vægt om udviklingen i natur, miljø og landskab, ligesom det er på denne baggrund foreningen inviteres til konferencer, udvalg og arbejdsgrupper om stort og småt.

For at undersøge behovet for at udvikle arbejdet med lokale sager, har sekretariatet gennemført en spørgeskemaundersøgelse om lokale sager blandt de frivillige. 501 har besvaret undersøgelsen. Desuden er klagesagsoversigten for 2013 offentliggjort i begyndelsen af året. Nedenfor følger orientering om en række af de væsentligste pointer fra undersøgelsen og klagesagsoversigten analyseret ud fra 7 problemstillinger som sekretariatet har identificeret gennem samarbejdet med afdelingerne og spredte udsagn og ønsker til udvikling af sagsarbejdet.

1. Er det sandt, at afdelingerne finder arbejde med lokale sager så vanskeligt eller omfangsrigt, at de foretrækker at sekretariatet overtager sagsarbejdet?
2. Skal sekretariatet fortsat screene husdyr- og naturbeskyttelsessager i 10 kommuner?
3. Skal afdelingerne tilbydes faste kontaktpersoner?
4. Tager de frivillige kontakt til sekretariatet efter behov?
5. Får de frivillige den rådgivning og de kurser de har behov for og ønsker sig?
6. Kan lokale sager bidrage til flere medlemmer?
7. Hvordan følger vi op på kommunernes manglende efterlevelse af nævnsafgørelser?

Generelt om de frivilliges arbejde med lokale sager

Spørgeskemaundersøgelsen

40 - 60 % af de adspurgte svarer, at de mener arbejdet med lokale sager er spændende, at de får mere viden om hvad der sker lokalt, at de bliver klogere på natur- og miljøforhold og at de får indflydelse på den lokale udvikling. 15 - 20 % svarer, at de synes arbejdet med sager er svært, og at de arbejder med sager fordi det forventes af dem. Kun 1-3 % svarer, at arbejdet med sager er kedeligt, og at de helst er fri for at arbejde med sager. På spørgsmålet om hvad der skulle til for at engagere sig yderligere i sagsarbejdet svarer flertallet *mere tid*, og en stor del svarer ligeledes, at de ikke kan engagere sig mere i sagerne end de allerede gør. Tidligere undersøgelser har dertil vist, at mange frivillige i forvejen bruger meget tid på sagsarbejde. Kun mellem 5-10 % svarer, at de ville engagere sig mere, hvis de fik mere hjælp fra sekretariatet, hvis afdelingen prioriterede sagerne højere, hvis de kun arbejder med én sagstype eller hvis sagerne kun handlede om deres lokalområde.

Mangel på viden og tid er argumentet for de 30 % der har svaret, at de ikke arbejder med sager. Kun få svarer, at de ikke interesserer sig for sager. Samtidigt fremgår det, at mange af dem gerne ville arbejde med sager, hvis de havde mere viden, eller kunne nøjes med kun at arbejde med et eller få fagområder. Til spørgsmålet om hvorvidt afdelingen har for meget fokus på lokale sager svarer 70 % nej, mens 10 % svarer ja og 20 % svarer – ved ikke (se hele frivilligundersøgelsen om lokale sager i bilag 1).

Rigtigt mange i afdelingerne arbejder generelt med lokale sager. 30 % har svaret, at 1-3 personer arbejder med sager i afdelingen, mens 45 % har svaret, at 4-6 personer arbejder med sager og hele 25 % har svaret, at 7 eller flere personer arbejder med sager i afdelingen. Ca. 55 % arbejder med sager i arbejdsgrupper. Kun én har svaret, at ingen i afdelingen arbejder med sager.

Klagesagsopgørelsen 2013

Klagesagsopgørelsen fra 2013 viser et flot år med lokale sager. DN opnår igen at vinde over halvdelen af alle klager foreningen sender til Natur- og Miljøklagenævnet. Vi har samlet set indsendt lidt flere klager til nævnet i 2013 end i 2012. Generelt er der sket et fald i antal husdyrklager grundet regelafklaring og færre ansøgninger. Omvendt er der sket en stigning i klager over dispensationer inden for bygge- og beskyttelseslinjerne. Den største stigning i antallet af klager er sket inden for planlovens landzoneområde.

Vi har modtaget 217 afgørelser fra klagenævnet i 2013. Det er væsentligt færre end 2012 men lidt flere end 2011. På miljøområdet har DN procentvis vundet flere klager end året før grundet afklaring i husdyrreglerne. På det øvrige miljøbeskyttelsesområde udmærker 2013 sig ved, at DN har modtaget flere afgørelser end tidligere år, og at 67 % af klagerne er vundne. På planområdet har DN vundet 57 % af klagerne. Den primære del udgøres af landzoneklager, hvor DN har vundet 68 %, hvilket er lidt mindre end årene før. Det kan skyldes de nye lempede landzonebestemmelser. DN har vundet 61 % af klagerne inden for Naturbeskyttelsesloven. Det svarer til niveauet for 2012, og er noget bedre end 2011. Bygge- og beskyttelseslinjer udgør den primære del af de vundne sager, og beskyttede naturområder (§3) den resterende del (se hele klagesagsopgørelsen i bilag 2).

Problemstilling 1: Er det sandt, at afdelingerne finder arbejde med lokale sager så vanskeligt eller omfangsrigt, at de foretrækker at sekretariatet overtager sagsarbejdet?

I sekretariatet har nogen efter møder og seminarer med de frivillige haft det indtryk, at arbejdet med sager i afdelingerne efter kommunalreformen, og med løbende ændringer af lovgivningen, er blevet så vanskeligt og omfangsrigt, at afdelingerne føler sig så overbebyrdet og uden rette fagkunderskaber, at de ønsker sekretariatet overtager hele eller dele af sagsarbejdet.

Derfor spørges der i undersøgelsen, om sekretariatet helt bør overtage afdelingernes arbejde med lokale sager. 308 har besvaret spørgsmålet og 192 har sprunget det over. Af dem der har besvaret, svarer kun 3 % *ja*, mens 76 % svarer *nej* og 20 % svarer *ved ikke*.

Spørgsmålet har tidligere været behandlet i organisationen. I kølvandet på kommunalreformen havde FU i august 2008 en diskussion om, hvorvidt Sekretariatet skulle overtage en større del af DN's arbejde med lokale sager (klagesager). Det førte til en beslutning i Repræsentantskabet om en saltvandsindsprøjtning i 2009-10 til arbejdet med lokale sager, udarbejdelsen af en klagesagsstrategi og målretning af Sekretariatets hjælp til afdelingernes behandling af lokale sager.

Dengang som nu var konklusionen blandt det store flertal af DN's lokale aktive, at arbejdet med lokale sager skal drives af DN's lokale aktive med hjælp fra Sekretariatet – ikke omvendt.

I oktober 2009 konkluderede FU følgende:

"FU lægger vægt på, at DN's arbejde med lokale sager er en kerneopgave for DN's lokale aktive. Det betyder, at opgaven kan løses *med hjælp* fra Sekretariatet, men at den ikke kan *overtages* af Sekretariatet – et synspunkt, som deles af langt hovedparten af DN's lokale aktive, jævnfør Frivilligundersøgelsen. Det følger heraf, at hjælpen til DN's lokale aktive skal have karakter af hjælp til selvhjælp. Billedligt talt skal DN's lokale aktive ikke have en fisk, men en fiskestang (selv om nogle afdelinger i en periode nok *også* skal have en fisk). Størrelsen og udformningen af fiskestangen er diskutabel. Erfaringerne fra saltvandsindsprøjtningen skal ikke mindst være med til afklare, hvordan den optimale fiskestang skal se ud. Eller mere præcist: *fiskestænger*, for det er på forhånd klart, at behovet for hjælp varierer rigtig meget fra afdeling til afdeling."

Svarerne er en kraftig indikator på, at afdelingerne ikke har et stærkt ønske om, at sekretariatet overtager sagsarbejdet. I fritekstkommentarerne fremgår det desuden af

en række besvarelser, at styrken i de lokale sager netop ligger i den lokale behandling. Derfor foreslår sekretariatet ikke nogen ændringer af arbejdsdelingen mellem sekretariat og afdelinger. Se desuden problemstilling 2 om screening.

Problemstilling 2: Skal sekretariatet fortsat screene husdyrsager og naturbeskyttelsessager i 10 kommuner?

Formålet med sekretariatets screening af en række af afdelingernes sager var oprindeligt at sikre, at naturen ikke blev tabt på gulvet, når kommunerne som en del af kommunalreformen overtog kompetencen fra amterne. Derudover var det et formål, at støtte afdelingernes sagsarbejde i perioden under og efter sammenlægning af lokalkomiteer til afdelinger. Screeningsarbejdet har udviklet sig gennem årene og har de sidste par år bestået i, at 10 afdelinger har fået screenet deres afgørelser efter naturbeskyttelsesloven, og 10 afdelinger har fået screenet deres afgørelser efter husdyrloven med henblik på at identificere potentielle klager. Afdelingerne er løbende blevet udskiftet alt efter behov i afdelingerne og standarden af kommunernes sagsbehandling.

Screeningen er et omfattende arbejde, og resultatet har de sidste par år været magert. Således viser screeningsopgørelsen for husdyrsager for perioden fra 1. maj – 31. december 2013 at screeningen af 457 sager kun har ført til 10 klager (ca. 2 %) i hhv. Vejen, Holstebro og Åbenrå kommuner. I samme periode har DN afsendt 8 husdyrklager i kommuner som ikke screenes. En tidligere opgørelse fra oktober 2012 til maj 2013 viser, at der er screenet 400 sager, hvoraf kun en er påklaget.

Screeningen af naturbeskyttelsessager fra 1. maj – 31. december 2013 viser, at der er screenet 489 sager og påklaget 4 sager – altså under 1 %. DN har i samme periode derudover sendt 56 klager efter naturbeskyttelsesloven. Dette skyldes formodentlig, at afdelingernes interesse, viden og fokus i høj grad ligger på naturbeskyttelsessagerne, ligesom sekretariatet i forvejen anvender mange ressourcer på at være opsøgende og på at bistå afdelingerne i dette arbejde. En tidligere screeningsopgørelse fra oktober 2012 til maj 2013 viser, at der i denne periode blev screenet 361 sager, uden at det førte til en klage.

I spørgeskemaundersøgelsen spørges der til de frivilliges kendskab til screeningsordningen, til ønsker om at blive screenet og til om sekretariatet bør screene mere, mindre eller helt stoppe screeningen. Et flertal af dem der har besvaret spørgsmålene kender ikke screeningsordningen, og ved heller ikke om det vil være relevant at screene deres husdyrsager eller naturbeskyttelsessager. Alligevel svarer halvdelen af dem der ikke kender ordningen, at de gerne vil screenes. Et stort flertal ved ikke, om de mener sekretariatet bør screene mere eller mindre end i dag. Ca. 1/3 svarer ja til at sekretariatet skal screene deres afdeling eller screene mere end i dag. På spørgsmålet om hvorvidt sekretariatet skal stoppe screeningen og i stedet bruge ressourcerne til mere rådgivning af alle svarer knap 60 % at de ikke ved om de er for eller imod. Ca. 1/3 synes det er en dårlig idé, og knap 10 % mener det er en god idé.

I fritekstbesvarelserne peger flere på, at landbrugssagerne er vanskelige. Dette understøtter besvarelserne i tidligere frivilligundersøgelser. Med tanke på at screeningen af naturbeskyttelsessager er uden effekt, og at afdelingerne såvel som sekretariatet har stort fokus på disse sager i forvejen, foreslår sekretariatet, at screeningen af naturbeskyttelsessager stoppes. I stedet foreslås i resten af 2014 en udvidelse af screening af husdyrsager til hele landet. Med tanke på de omfattende miljø- og landskabsproblemer sagerne medfører og afdelingernes usikkerhed i forhold til disse sager, vil dette være en effektiv måde at bruge ressourcerne på. Det foreslås dog, at ordningen evalueres ved årsskiftet, for at fastsætte behovet for den fremtidige screeningsindsats.

Problemstilling 3: Skal afdelingerne tilbydes faste kontaktpersoner?

Sekretariatet oplever, at der er en række afdelinger som sjældent kontakter sekretariatet om hjælp til sagerne. Det kan være fordi de ikke har mange sager, eller fordi de ikke har behov for hjælp. Desuden lægger mange afdelinger et stort og konstruktivt lobbyarbejde i at sikre, at lokale sager ikke ender med klagesager. Dette fremgår af undersøgelsen, hvor langt størstedelen svarer, at de har kontakt med kommunalpolitikere og forvaltning om sagerne. Derfor er kortet på www.klagesager.dk over hvor i landet der er klaget ikke nødvendigvis et retvisende billede af, hvor i landet afdelingerne arbejder med sager. Men kortet kan i større områder uden klager indikere, at der ikke arbejdes så meget med de lokale sager, eller at afdelingerne er usikre på, hvornår en sag bør føre til en klage.

For at forbedre dialogen og kontakten mellem sekretariatet og afdelingerne, har sekretariatet i undersøgelsen spurgt, om afdelingerne kunne ønske en fast kontaktperson i sekretariatet. En fast kontaktperson har den fordel, at de kan knytte afdeling og sekretariat tættere sammen, stå for kontakten til rette fagmedarbejder i de konkrete sager og bedre holde sig orienteret om afdelingens behov for udvikling, støtte og hjælp. Men kun knap 20 % har svaret, at de ønsker en fast kontaktperson som indgang til sekretariatet, mens 30 % er uenige eller meget uenige i dette og de resterende ikke har en holdning til dette.

Årsagen til at en kontaktperson ikke ønskes er i fritekstsvarerne begrundet med, at man ønsker fagligt baserede kontakter – ikke geografiske, samt at en kontaktperson vil udgøre en flaskehals frem mod rette fagmedarbejder. Denne udmelding ligger i tråd med tidligere beslutninger om ikke at arbejde videre med idéen om et Jyllandskontor.

For at fremme viden om hvordan man får fat i rette fagmedarbejder, vil sekretariatet udarbejde en folder om lokale sager, der kan indgå i velkomstpakke til nye frivillige i afdelingerne.

På baggrund af ovenstående foreslår sekretariatet, at der ikke udformes et tilbud om en fast kontaktperson til afdelingerne. Se problemstilling 4 om kontakt til sekretariatet.

Problemstilling 4: Tager de frivillige kontakt til sekretariatet efter behov?

På spørgsmålet om kontakt til sekretariatet svarede de frivillige følgende:

	Meget enig	Enig	Hverken enig eller uenig	Uenig	Meget uenig	Ved ikke	I alt	Gennemsnitlig vurderingsskala
Jeg tager kontakt til sekretariatet, hvis jeg har spørgsmål om en lokal sag	24,50% 74	41,72% 126	18,87% 57	4,30% 13	1,66% 5	8,94% 27	302	2,09
Jeg kan nemt finde kontaktoplysninger til den/de relevante fagmedarbejdere på hjemmesiden	13,38% 40	42,47% 127	24,75% 74	5,02% 15	1,00% 3	13,38% 40	299	2,28
Jeg ved hvem jeg skal kontakte for at få hjælp til min sag	11,63% 35	40,86% 123	27,57% 83	7,31% 22	1,33% 4	11,30% 34	301	2,39
Jeg får (for det meste) fat på en medarbejder, når jeg ringer	9,70% 29	43,81% 131	20,74% 62	2,34% 7	0,33% 1	23,08% 69	299	2,22
Jeg lægger besked på medarbejderens telefonsvarer, hvis jeg ikke kommer igennem	8,59% 25	32,99% 96	21,65% 63	8,25% 24	2,06% 6	26,46% 77	291	2,49
Jeg får svar på min henvendelse til sekretariatet inden for 5 arbejdsdage	13,85% 41	37,84% 112	16,89% 50	4,05% 12	0,34% 1	27,03% 80	296	2,17
Det er primært formanden, der har kontakten til sekretariatet	17,53% 54	38,31% 118	16,56% 51	18,51% 57	2,60% 8	6,49% 20	308	2,47
Jeg ønsker at afdelingen får en fast kontaktperson som indgang til sekretariatet	5,07% 15	13,18% 39	28,38% 84	24,32% 72	7,77% 23	21,28% 63	296	3,21

Det er positivt, at 65 % kan svare bekræftende på, at der tages kontakt til sekretariatet, når de har spørgsmål om en lokal sag. Kun 6 % er uenige, mens knap 30 % er usikre og svarer *ved ikke* og *hverken enig eller uenig*. Usikkerheden kan skyldes, at de reelt ikke ved hvem de skal kontakte om hvilken sag, og/eller at de ikke kan finde kontaktoplysningerne på hjemmesiden.

Det kan også skyldes, at de ikke selv – men formanden eller næstformanden står for kontakten til sekretariatet, og derfor ikke kan svare. Over 50 % har svaret, at det primært er formanden som har kontakten til sekretariatet. Det tyder på, at der er et stort potentiale for mere dialog med de frivillige om sagerne, hvis afdelingerne åbnede mere for, at også almindelige bestyrelsesmedlemmer begyndte at tage kontakt til sekretariatet om sager de sidder med. Mere faglig viden er et af de forhold der peges på i undersøgelsen, som det der skal til, for at de frivillige ville arbejde mere med lokale sager. Derfor ligger der for foreningens sagsarbejde et stort potentiale i at forbedre og udbrede kontakten til dem i afdelingerne, der arbejder med sager. Meget tyder på, at dette ikke handler om at tilbyde en fast kontaktperson, men om at tage en snak i afdelingerne om, at det er en god idé hvis flere tager kontakt til sekretariatet, så snart de har spørgsmål eller brug for hjælp, og at flere deltager i sagskurser o.l.

På spørgsmålet om hvorvidt afdelingen får de besøg fra sekretariatet som der er behov for, svarer knap 50 %, at de er enige eller meget enige. Kun 2 % er uenige, mens de resterende ikke ved det eller hverken er enig eller uenig. Der er således ikke nogen utilfredshed hos de frivillige, men måske nok et stort potentiale for at flere kunne lære sekretariatets folk at kende og derigennem forbedre chancerne for, at frivillige der arbejder med sager tager kontakt til sekretariatet. Selv om kontakt i sig selv ikke er et formål, må det formodes, at en kontakt til sekretariatet om en sag hurtigt kan rydde misforståelser af vejen og opklare spørgsmål. Dermed målrettes de frivilliges tid og engagement således, at de gør den størst mulige forskel for naturen og mærker den størst mulige nytte af deres arbejde med lokale sager. Ligeledes må det formodes, at har man først haft en god snak med sekretariatet om en sag, vil vejen til den næste kontakt om den næste sag være kortere.

Konkret har sekretariatet netop forbedret hjemmesidens kontaktoplysninger, så det er lettere at finde kontaktoplysningerne til rette medarbejder. Ligeledes er der på hjemmesiden angivet én kontaktperson som alle kan ringe til, hvis de har spørgsmål eller behov for rådgivning om en sag. Ligeledes vil der på repræsentantskabsmødet i april blive indført navneskilte til medarbejderne og opsat plakater, så de bliver lettere at identificere.

For at sikre så let en indgang til sekretariatets medarbejdere som muligt, er hjemmesiden med kontaktoplysninger netop revideret. Dels er det blevet lettere at finde frem til den rette medarbejder, og dels er der på kontaktsiden indføjet én person som alle kan ringe til, hvis man er usikker på, hvem der er den rette kontaktperson. På den baggrund foreslår sekretariatet ingen ændringer i forhold til kontakt – se dog problemstilling 3 om folder og problemstilling 5 om kurser.

Problemstilling 5: Får de frivillige den rådgivning og de kurser de har behov for og ønsker sig?

Frivilligsiden overtog for snart 5 år siden DN håndbogens rolle som vigtigste formidler af skriftlig rådgivning til afdelingerne om lokale sager. Frivilligsiden spiller således en meget væsentlig rolle i rådgivning af foreningens frivillige uden for normal kontortid; i aftener og weekender, hvor mange sidder med sagerne. Men hvor håndbogen var kort, præcis og afgrænset i sin ramme, giver frivilligsiden mulighed for uddybende og mere varieret viden. Det betyder, at siden med årene – på trods af jævnlig opdatering af indholdet - har vokset sig meget stor og divers, uden en fast ramme og form.

På spørgsmålet om hjælp og vejledning svarer de frivillige følgende:

	Meget enig	Enig	Hverken enig eller uenig	Uenig	Meget uenig	Ved ikke	I alt	Gennemsnitlig vurderingsskala
Jeg får den vejledning, jeg har brug for på Frivilligsiden, www.dn.dk/frivillig, om lokale sager	3,02% 9	30,54% 91	36,91% 110	9,06% 27	0,34% 1	20,13% 60	298	2,66
Jeg får den vejledning og hjælp jeg har brug for om lokale sager hos sekretariatets medarbejdere	13,95% 42	45,51% 137	19,93% 60	3,32% 10	0,33% 1	16,94% 51	301	2,16
Den vejledning og hjælp jeg får om lokale sager er af høj kvalitet	17,85% 53	44,44% 132	20,20% 60	1,68% 5	0,34% 1	15,49% 46	297	2,08
Sekretariatet dækker de nødvendige fagområder	14,53% 43	48,31% 143	15,88% 47	3,72% 11	0,34% 1	17,23% 51	296	2,12
Min afdeling får besøg fra sekretariatet, som vi har behov for	6,38% 19	40,27% 120	23,15% 69	6,04% 18	1,34% 4	22,82% 68	298	2,43
Sekretariatet afholder tilstrækkeligt med relevante kurser i lokale sager	4,44% 13	43,00% 126	27,99% 82	2,05% 6	0% 0	22,53% 66	293	2,36
Afdelingen bruger DN's politikker til at lægge linjen for holdninger i sagerne	8,05% 24	50,67% 151	22,82% 68	5,37% 16	0,67% 2	12,42% 37	298	2,31

35 % af de adspurgte finder den vejledning de har brug for på Frivilligsiden, og mange finder således ikke det de har brug for – i hvert tilfælde ikke hver gang. Ligeledes svarer 20 % "ved ikke", og må således formodes slet ikke at kende til Frivilligsiden. Derfor ligger der et meget stort potentiale i forbedret rådgivning til foreningens frivillige om lokale sager, hvis kendskabet til Frivilligsiden udbredes og dens indhold samtidigt opdateres og ensrettes i form og indhold.

60 % svarer, at de får den hjælp de har brug for hos sekretariatets medarbejdere, og kun 4 % svarer, at de ikke får den hjælp de har brug for. Men 20 % svarer "hverken enig eller uenig", hvilket kan skyldes varierende tilfredshed med rådgivningen fra sag til sag eller fra medarbejder til medarbejder. En del kan også skyldes manglende kontakt til sekretariatet. Manglende kontakt må være årsagen for de 17 % der svarer, at de ikke ved om de får den rådgivning de har brug for hos sekretariatet, måske som konsekvens af en sekretariatskontakt der primært håndteres af formanden i afdelingen.

Hvis den store gruppe af aktive der er *hverken enig eller uenig* eller som *ikke ved* om de er tilfredse skyldes, at sagsarbejdet er organiseret sådan at kun én eller få i afdelingen har kontakt til sekretariatet om sager, vil et øget kendskab til sekretariatets folk ikke nødvendigvis ændre på tallene. Naturens Universitet tilbyder kurser der introducerer de frivillige til det generelle sagsarbejde og metoder til lokalt at gøre en forskel. Pointen er, at man ikke behøver være fagspecialist for at arbejde med sager i DN. Men for de frivillige der arbejder med lokale sager - eller som gerne vil arbejde med sager - og som noterer faglig viden som en begrænsende faktor for dette arbejde, kan sekretariatet supplere den brede tilgang til sagsarbejdet som indgår i Naturens Universitet, med et tilbud om enkelte mere fagspecifikke kurser. De sidste års tilbud om faglige kurser har ikke været så efterspurgt. Noget tyder på, at det primært skyldes, at kursernes organisering gennem samrådene ikke har fungeret, og i mindre grad den reelle faglige efterspørgsel. Et endagskursus vil som alle andre kurser give plads til, dels at lære sekretariatets medarbejdere nærmere at kende og forberede vejen for fremtidig direkte kontakt til sekretariatet om sager, netværke gennem gruppearbejder mellem frivillige på tværs af afdelinger - men vil samtidigt give mulighed for at dykke ned i et afgrænset fagområde.

Selv om kort over indsendte klager kan give en indikator på, i hvilket omfang afdelingerne har klaget er det ikke nødvendigvis det samme som at der ikke har været arbejdet intensivt med lokale sager gennem hørings svar og lobbyarbejde. Klagesagskort alene kan derfor ikke bruges som rettesnor for, hvilke afdelinger der har brug for hjælp til lokalsagsarbejdet.

Derfor foreslår sekretariatet, at det i forbindelse med udarbejdelsen af AP 2015 vurderes, hvor mange ressourcer der afsættes til opdatering af form og indhold samt løbende drift af Frivilligsiden. Ligeledes foreslår sekretariatet, at der samtidigt sættes fokus på udbredelse af kendskabet til siden og dens formål.

Problemstilling 6: Kan hjælp med lokale sager bidrage til flere medlemmer?

Sekretariatet og mange afdelinger har haft tradition for at hjælpe og rådgive alle der henvender sig til foreningen med spørgsmål om lokale sager, lovfortolkning og anden rådgivning. I en tid hvor foreningen mister medlemmer, er der grund til at se på alle muligheder for at skaffe nye medlemmer.

På den baggrund er medarbejderne i gruppen for lokale sager begyndt at meddele ikke-medlemmer, at de må melde sig ind i foreningen, før vi kan tilbyde rådgivning. Størstedelen af disse henvendelser drejer sig om såkaldte nabosager, hvor folk påvirkes af byggeri og anlæg i deres nærhed, som de ønsker hjælp til at undgå. Det understreges i den sammenhæng, at DN uanset medlemskab forsat går ind i fagligt relevante sager, ligesom vi fortsat afviser at gå ind i sager uden DN relevans – medlemskab eller ej. Denne praksis ligger på linje med organisationer som fx Forbrugerrådet.

Indtil videre er det erfaringen, at folk generelt meddeler, at de vil melde sig ind og vende tilbage. Det er ligeledes indtil videre erfaringen, at en del rent faktisk også gør det.

Sekretariatet foreslår, at afdelingerne opfordres til at anvende samme praksis som sekretariatet. Sekretariatet udarbejder et brev til alle afdelinger, med forslag til hvordan henvendelser fra ikke-medlemmer fremover kan behandles. Formålet er, at DN fortsat skal fremstå troværdig og som naturens advokat, men at vi må prioritere vores tid og ressourcer på sagen og på foreningens medlemmer. Ved fremover at forvente at folk melder sig ind hvis de vil gøre brug af afdelingens kompetencer, er lokale sager med til at understrege værdien af et medlemskab for medlemmerne, og hjælpe afdelingerne til at prioritere mellem de til tider mange henvendelser de modtager fra borgere i kommunen.

Problemstilling 7: Hvordan følger vi op på kommunernes manglende efterlevelse af nævnsafgørelser m.m.?

På repræsentantskabsmødet i april måned udtrykte flere frivillige frustration over kommunernes manglende efterlevelse af Natur- og Miljøklagenævnets afgørelser. En del af frustrationen omfattede desuden sager, hvor kommunerne bevidst vælger ikke at forholde sig til sagen, og således hverken træffer en afgørelse der kan påklages, eller melder ud at de ikke mener der skal træffes en afgørelse (hvilket i givet fald også ville kunne påklages). Der blev efterspurgt rådgivning og vejledning herom. Selv om der ikke er tale om et spørgsmål af politisk karakter, medtages spørgsmålet her til HB's orientering..

Sekretariatet har efterhånden en del erfaring med disse sager, og vil derfor opdatere Frivilligsiden med erfaring herom, og ligeledes skrive om emnet i DN Torsdag. Erfaringerne spænder fra klager til Statsforvaltningen, over møder med kommunens politikere og forvaltning, til aktivt brug af pressen.

I forhold til AP2015 kan der foreslås et projekt, hvor sekretariatet indkalder eksempler fra DNS afdelinger med henblik på at skabe national opmærksomhed omkring problemet.

Sekretariatet vil rådgive om emnet på Frivilligsiden og i DN Torsdag..

Tidligere behandling i FU:

I 2009 behandlede Forretningsudvalget den særlige klagesagsstrategi for DNS arbejde med sager.

Opfølgning / Tidsplan

Ingen

Økonomi

Forslagene har ikke umiddelbart økonomiske konsekvenser i AP2014.

Bilag

- Frivilligundersøgelse 2014 om lokale sager
- Klagesagsoversigt 2013